

EXPRESIONISMUS

Malířství

- **Expresionismus**
- - vyjádření nitra člověka
- - vyjádření psychického stavu
- **Edward Munch (1863-1944), *Výkřik***
- **Vasilij Kandinský (1866-1944), *Fuga, Moskva I***
- **Egon Schiele (1890-1918), *Matka s dvěma dětmi***

Expresionismus v literatuře

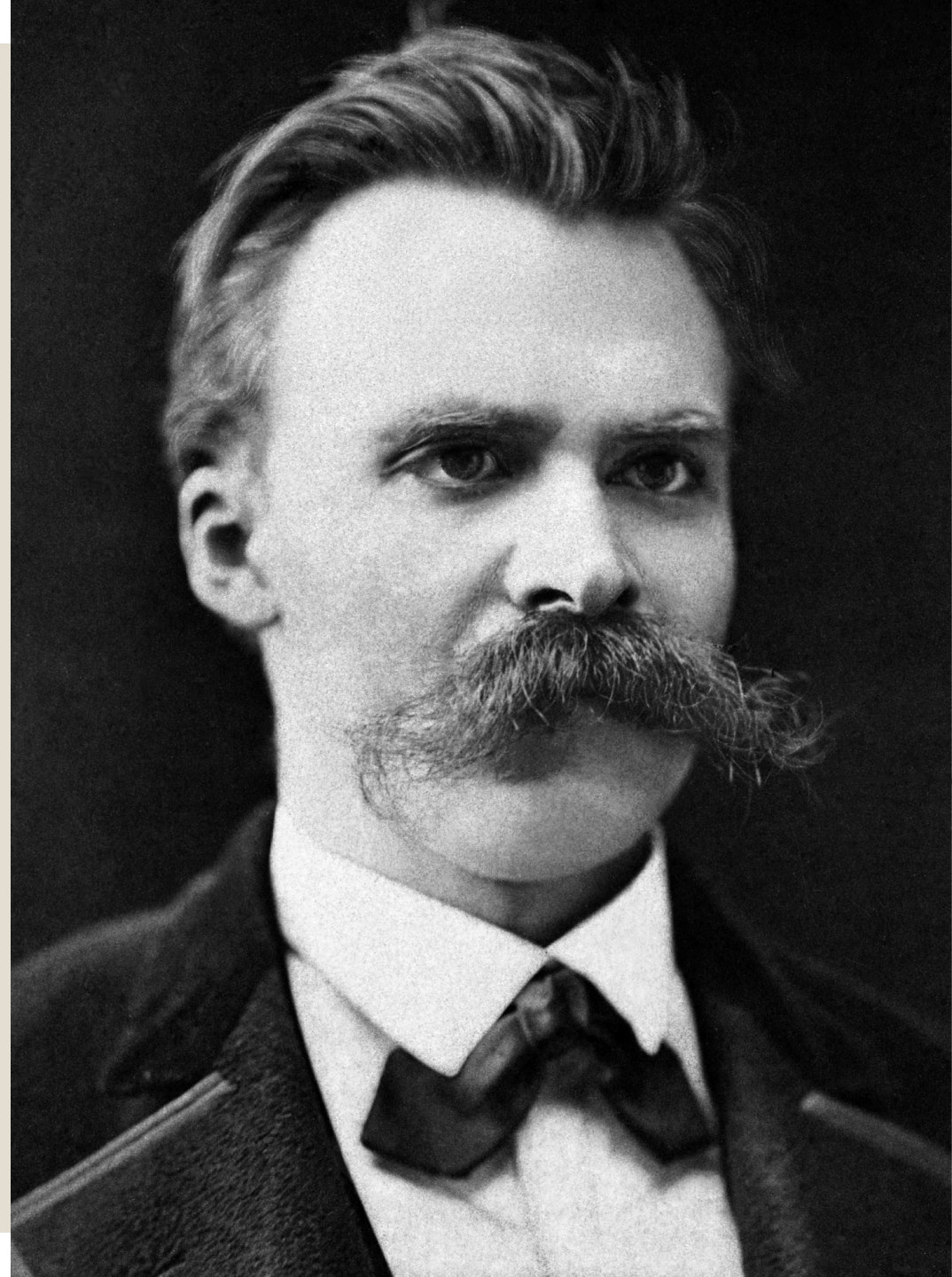
- jeden z avantgardních směrů
- rozvíjel se zejména v letech 1910-1925
- Důraz byl kladen na výraz lidské psychiky, což se projevilo narušením jazykové logiky a struktury textů.
- Často se objevovaly složeniny a neologismy, v poezii posílila úloha rytmu, potlačena naopak byla syntax a rým, někdy také motivy díla.

- Ludvík Kundera uvedl, že expresionismus je jen velmi nesnadno definovatelný, neboť nebyly napsány žádné závazné manifesty, avšak jeho reprezentantů je neobyčejně mnoho.
- V Německu mezi lety 1910 a 1920 existovalo 100 expresionistických časopisů, vyšlo mimo jiné 24 antologií, 20 sborníků a almanachů a tisíce knih v celkem 30 edicích.
- Ludvík Kundera se domníval, že prehistorie expresionismu byla formována třemi základními vlivy působícími na německou literaturu:

- 1) tlakem francouzského symbolismu, konkrétně Baudelaira a ještě více Rimbauda,
- 2) inspirací dílem Fjodora Michajloviče Dostojevského
- a 3) působením severských autorů, jako byl August Strindberg a Søren Kierkegaard.

- **V samotném Německu se pak první stopy expresionistického myšlení objevily v textech Friedricha Nietzscheho.**

Georg Trakl (1887-1914)

Rakousko

Vídeň – farmacie, lékárník

drogy, kokain

Salcburský básnický kroužek Apollo

2 aktovky (*Totentag*, *Fata Morgana*) x

Básně

1913, první sbírka

expresionistická, melancholická sbírka

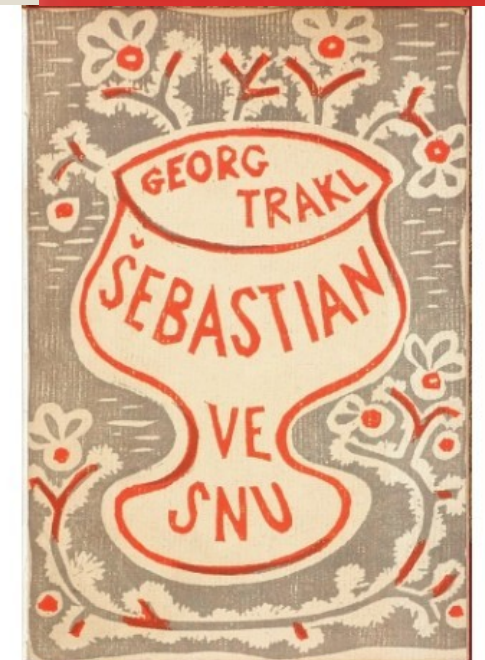
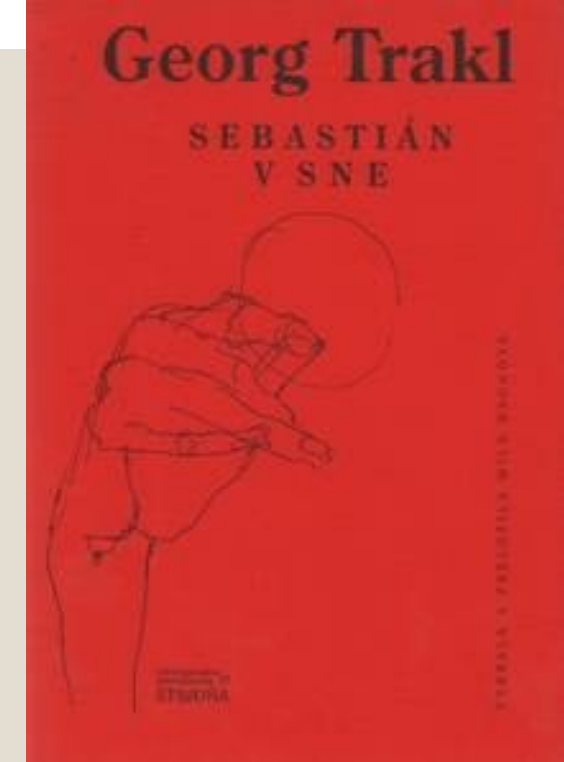
smutek, přírodní motivy

- hl. téma expresionismu:
- - rozpad já kvůli společnosti
- další témata:
- - velké město
- - šílenství
- - úzkost
- - sebevražda
- - smrt
- - úpadek
- - rozklad

- Za první světové války byl Trakl vyslán jako zdravotník do města Gródek
- (dnes Horodok) na polsko-ukrajinských hranicích.
- Hrůzy války ještě prohloubily jeho depresivní povahu, pokusil se zastřelit. Byl ale zachráněn a umístěn do nemocnice v Krakově, kde 3.11. 1914 spáchal sebevraždu předávkováním se kokainem (kokain byl tehdy užíván jako anestetikum).

Šebestián ve snu

- 1915
- expresionismus a symbolismus
- motivy smrti, šílenství, beznaděje
- barevné symbolistické obrazy
- U jeho veršů se hovoří o absolutní hermetičnosti a bývají interpretovány jako projev schizoidních rysů, případně prizmatem asketicko-náboženského myšlení.
- básník byl zástupcem abstraktnější lyriky a ve svých básních propojoval zvukomalebnost s hojným využíváním barev („modrá zádumčivost“, „rudé ticho“)